

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 24/10/2019

Αριθμ. Πρωτ.: 535/231382

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 670/16-9-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Αμυράς**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως κεντρική αρμόδια αρχή, ασκεί, δια των αρμόδιων κτηνιατρικών του υπηρεσιών των Περιφερειών και των αρμόδιων υπηρεσιών των Δήμων, την αρμοδιότητα της διαχείρισης του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, καθώς και των παραγόντων που επηρεάζουν δυναμικά αυτόν τον πληθυσμό, ακολουθώντας το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (Ο.Ι.Ε. - World Organisation for Animal Health).

Ήδη, από το έτος 2003 και εν όψει της διεξαγωγής στη Χώρα μας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, θεσπίστηκε ο ν. 3170/2003 «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις» (Α' 191), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο οποίος αποτέλεσε πρωτοποριακό και ανθρωπιστικό πλαίσιο για τη διαχείριση του πληθυσμού των αδέσποτων και δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς και των παραγόντων που επηρεάζουν δυναμικά αυτόν τον πληθυσμό. Γεγονός που επιβεβαίωσε τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου, ήταν το γεγονός ότι με τον ανωτέρω νόμο προβλέφθηκε η χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στους Δήμους και στις Κοινότητες της Χώρας για την ίδρυση και λειτουργία των καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, καθώς και για την εφαρμογή των επιμέρους δράσεων διαχείρισης. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 7 του ανωτέρω νόμου, εκδόθηκε η αριθμ. 280261/3-12-2003 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης και Γεωργίας «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για την ίδρυση και λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς» (Β' 1843/10-12-2003), με την οποία καθορίστηκαν ζητήματα, όπως οι επιλέξιμες δαπάνες, οι προϋποθέσεις ένταξης και πληρωμής των δικαιούχων Δήμων κ.ά.. Έκτοτε και κάθε έτος καταρτιζόνταν κοινές υπουργικές αποφάσεις για τον καθορισμό του ύψους των ετήσιων διατιθέμενων πιστώσεων και των λοιπών προϋποθέσεων και λεπτομερειών ένταξης και πληρωμής των δικαιούχων Δήμων κ.λπ., καθώς και για την έγκριση της ένταξης και της πληρωμής των δικαιούχων. Η τελευταία κοινή υπουργική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του προαναφερθέντος ν. 3170/2003, είναι η

αριθμ. 207106/23.12.2011 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για την ίδρυση και λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς» (Β' 2957/23-12-2011), η οποία δεν υλοποιήθηκε λόγω καθυστερημένης έκδοσής της.

Το 2012 εκδόθηκε ο ν. 4039/2012 «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή την χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό» (Α' 15), δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 14 του οποίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εκδίδεται, από το 2016 και κάθε χρόνο, απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται οι πρόσθετοι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση από την αρμόδια Περιφέρεια σε Δήμους, σε Συνδέσμους Δήμων και υπό την εποπτεία των Δήμων, σε εγκεκριμένα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς για τη λειτουργία τους και κάθε σχετικό θέμα.

Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 15 του άρθρου 9 του ν. 4039/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εκδόθηκε η αριθμ. 2013/121608/11-9-2018 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χρηματοδότησης Δήμων και Συνδέσμων Δήμων για τη λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισής τους για το έτος 2018» (Β' 3977/13-9-2018). Για την εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης εκδόθηκε η αριθμ. 2745/177501/20.12.2018 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των Δήμων και Συνδέσμων Δήμων που χρηματοδοτούνται για τη λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισής τους, καθώς και του ύψους χρηματοδότησης για το έτος 2018» (Β' 5821/24-12-2018), με την οποία διατέθηκαν από τις πιστώσεις των εθνικών προγραμμάτων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 600.000,00€ σε 107 Δήμους της Χώρας για τη λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισής τους έτους 2018.

Οι πιστώσεις κατανεμήθηκαν-απορροφήθηκαν σε ποσοστό 100% και κάλυψαν τα αιτήματα των Δήμων για χρηματοδότηση των ήδη δαπανηθέντων ποσών σε μικρό ποσοστό.

Ειδικότερα, χρηματοδοτήθηκαν:

- σε ποσοστό 27,5% οι επιλέξιμες δράσεις διαχείρισης των αδέσποτων ζώων (περιουλλογή, στείρωση, εμβολιασμοί κλπ.) και
- σε ποσοστό 19,86% η σίτιση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Επισημαίνεται ότι, για το έτος 2019 έχει μέχρι στιγμής:

- δεσμευτεί πίστωση ύψους 600.000,00 ευρώ,
- δημοσιευθεί η αριθμ. 1593/166597/5-7-2019 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χρηματοδότησης Δήμων και Συνδέσμων Δήμων για τη λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισής τους για τα έτη 2019, 2020 και 2021» (Β' 2894/5-7-2019),
- εκδοθεί η αριθ. πρωτ. 1602/168880/8-7-2019 εγκύκλιος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Κοινή Υπουργική Απόφαση Χρηματοδότησης Δήμων και Συνδέσμων Δήμων κατ' εφαρμογή του ν. 4039/2012 (Α' 15)», με την οποία δίνονται διευκρινίσεις επί της διαδικασίας χρηματοδότησης των Δήμων για το έτος 2019 και καθορίζονται οι προθεσμίες

υποβολής των αιτημάτων χρηματοδότησής τους στις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της Χώρας.

Όσον αφορά στον δείκτη αποτελεσματικότητας των καταφυγίων, σημειώνεται ότι:

- Από τους 107 Δήμους της Χώρας που χρηματοδοτήθηκαν, περίπου το 10% αυτών διαθέτουν νόμιμο αδειοδοτημένο καταφύγιο σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Η διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς πραγματοποιείται σε κτηνιατρεία και σε κτηνιατρικές κλινικές ή/και σε ιδιωτικά ενδιαιτήματα που συμβάλλονται με τους Δήμους, χωρίς πολλές φορές να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες των ζώων αυτών για ενδιαίτηση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις (π.χ. εγκαταλελειμμένα νεαρά ζώα μέχρι πέντε μηνών, ζώα πάσχοντα για τα οποία απαιτείται μακροχρόνια θεραπεία και διατήρησή τους σε ειδικές συνθήκες για να μην μεταδίδουν ζωοανθρωπονόσους, όπως η λεϊσμανίαση, επικίνδυνα ζώα κλπ.).
- Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4039/2012 (Α' 15), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι Δήμων έχουν την υποχρέωση της περισυλλογής και της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Η εφαρμογή του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς αποσκοπεί στη μείωση και στον έλεγχο του πληθυσμού, στην προστασία της υγείας των ανθρώπων από ζωοανθρωπονόσους, στη διατήρηση ενός πληθυσμού σκύλων και γατών ανοσοποιημένου ή και απαλλαγμένου από τη λύσσα, στην πρόληψη επιβάρυνσης του περιβάλλοντος από την πρόσβαση των αδέσποτων ζώων σε πάσης φύσεως απόβλητα, στην αποτροπή πρόκλησης τροχαίων ατυχημάτων, στη μη παρουσία νεκρών ζώων στο οδικό δίκτυο, στην παρεμπόδιση επιθέσεων εναντίον των ανθρώπων, των οικοσπίτων ή των άγριων ζώων και στην πρόληψη για την αποφυγή μετάδοσης νοσημάτων στα ζώα της άγριας ζωής. Η υλοποίηση των προγραμμάτων διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς εξακολουθεί να είναι αναγκαία λόγω της ύπαρξης σημαντικού πληθυσμού αδέσποτων σκύλων και γατών, καθώς και περιστατικών κακοποίησης των ζώων συντροφιάς, τα οποία εκθέτουν τη Χώρα μας. Επειδή η ύπαρξη μεγάλου πληθυσμού αδέσποτων σκύλων και γατών συνιστά ιδιαίτερα σοβαρό κίνδυνο, κυρίως τα τελευταία χρόνια, λόγω της αύξησης της επικινδυνότητας μόλυνσής τους με τον ιό της λύσσας στο βόρειο τμήμα της Χώρας μας, καθίσταται περισσότερο επιτακτική η εφαρμογή των κατάλληλων ενεργειών διαχείρισης του πληθυσμού των αδέσποτων σκύλων και γατών, ο οποίος επηρεάζει το καθεστώς υγείας και ευζωίας και των δεσποζόμενων ζώων της ίδιας κατηγορίας, με απώτερο σκοπό, πέραν των ανωτέρω αναφερθέντων, την προστασία της δημόσιας υγείας.
- Τα προγράμματα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς για να είναι αποτελεσματικά και να επιτυγχάνουν τον στόχο τους, ο οποίος, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, πρέπει να είναι η μείωση του πληθυσμού τους με σεβασμό στη έμβια συναισθανόμενη φύση τους, πρέπει να τύχουν της κατάλληλης χρηματοδότησης και να υποστηριχθεί η υλοποίησή τους από όλους τους Δήμους της Χώρας, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4039/2012, όπως ισχύει. Επισημαίνεται ότι, η χρηματοδότηση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμβάλλει στον ανωτέρω στόχο.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να τονιστεί ότι, για τη μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς δεν αρκεί η εφαρμογή των προγραμμάτων διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, αλλά απαιτείται και η πλήρης τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν οι εμπλεκόμενοι φορείς και αφορούν στα δεσποζόμενα ζώα συντροφιάς, όπως είναι η υπεύθυνη ιδιοκτησία, ο έλεγχος εμπορίου και εισαγωγών κ.λπ.), οι οποίες προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 4039/2012 και ιδίως στα άρθρα 4, 5 και 6, ώστε να αποφευχθεί το συχνό φαινόμενο της εγκατάλειψης νέων ζώων.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, ο αρμόδιος φορέας ελέγχου της λειτουργίας των καταφυγίων είναι οι κτηνιατρικές και υγειονομικές αρχές υπηρεσίες της Περιφέρειας που εμπλέκονται στην αδειοδότησή τους.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών-Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Γ. Αμυρά